

Věčnost a přítomnost (aktuální)

Pokud chápeme „věčnost“ jako něco, co je mimo čas, vně času, co se na času a časování nijak nepodílí, pak jde o pojetí, které musíme v celém rozsahu odmítnout. Ovšem slovo samo (a to už v klasických jazycích, nejen v dnešních) poukazuje k „věkům“, tj. k dlouhým časovým úsekům (např. v latině je aeternitas etymologicky spjata s aetas), nikoli tedy k „bezčasí“. Ostatně je zřejmé, že bezčasí by nemělo a nemohlo by mít nic společného s časem, tedy ani s přítomností, neboť přítomnost má smysl pouze v „čase“. Tradice se obvykle uchylovala k tak zvanému „věčnému nyní“, „aeternum nunc“. Toto „nunc“ nebylo tedy chápáno jako vyňaté z času, nýbrž jako „vždy přítomné“, a to v čase. Nikdy to nebylo náležitě objasněno; dnes však to je obzvlášť radikálně zpochybněno teorií relativnosti času, konkrétně relativnosti tzv. „přítomnosti“, aktuálního „nyní a zde“. To nejenom že není nezávislé na místě, ale ani na relativním pohybu určité soustavy na tomto „místě“ (ve vztahu k jiným „místům“ a jejich pohybům), a tedy ani na tzv. „pozorovateli“ a jeho „stanovišti“.

(Písek, 080401-2.)